

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2024-11400
Den 27. januar 2025

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 249 (MOF alm. del) stillet den 16. december 2024 efter ønske fra Leila Stockmarr (EL).

Spørgsmål nr. 249

”Hvordan forholder ministeren sig til, at en lang række førende forskere på området i Dagbladet Information advarer om, at landbrugets store forbrug af PFAS-pesticider, som nedbrydes til det persistente stof TFA, er en tikkende bombe under vores drikkevandsforsyning? Der henvises til artiklen »Landbrugets egne tal viser omfattende brug af pesticider, der kan ende som frygtet PFAS-stof i grundvandet«, Information den 11. december 2024.”

Svar

Det er helt afgørende for mig, at vi kun godkender sprøjtemidler, hvis Miljøstyrelsen har vurderet, at de er sikre at anvende for mennesker og miljø, herunder grundvandet. Det er faglige eksperter i Miljøstyrelsen, der vurderer, om de enkelte sprøjtemidler lever op til de krav, der er fastsat i reglerne i EU og i Danmark. Det gælder alle sprøjtemidler – også PFAS-sprøjtemidler.

Trifluoreddikesyre (TFA) er fundet udbredt i vores grundvand. Det findes også i regnvand. Der findes en række kilder til TFA i atmosfæren, bl.a. en række industrielle anvendelser, herunder kølemidler. Der har ikke været kendskab til TFA-dannelse i forbindelse med godkendelsen af sprøjtemidler i Danmark.

I 2022 finansierede Miljøstyrelsen via bekæmpelsesmiddelforskningsprogrammet under sprøjtemiddelstrategien et forskningsprojekt, ansøgt af de nationale geologiske undersøgelser for Danmark & Grønland (GEUS) om mulig dannelse af TFA fra PFAS-aktivstoffer anvendt i Danmark. Det skyldtes dels, at det ikke var muligt at teste stofferne i varslingsystemet for udvaskning af pesticider til grundvand (VAP) på grund af TFA's udbredelse i grundvand, dels havde det vist sig, at dannelsen af TFA muligvis ikke havde været tilstrækkeligt undersøgt ved godkendelsen af aktivstofferne i EU. Projektet er nyligt afsluttet og viser, at TFA kan dannes og udvaskes i varierende grad fra syv undersøgte PFAS-aktivstoffer, der anvendes eller har været anvendt i sprøjtemidler i Danmark.

De estimerede niveauer af udvaskning til grundvand er dog i alle undersøgte tilfælde langt under det sundhedsbaserede kvalitetskrav for TFA i drikkevand på 9 mikrogram per liter.

Den mulige dannelse af TFA fra de undersøgte PFAS-aktivstoffer er ny viden. Derfor vurderer Miljøstyrelsen nu, om rapportens resultater er tilstrækkelige til at begrænse eller tilbagekalde godkendelser af de pågældende sprøjtemidler.

Rapporten er desuden sendt til EU. Ud over om resultaterne er tilstrækkelige til at tilbagekalde godkendelser af specifikke midler i Danmark, er det nødvendigt, at der i EU tages stilling til, om PFAS-aktivstofferne, med den viden vi har nu, kan overholde kravene til en godkendelse.

Magnus Heunicke

/

Lea Frimann Hansen